

Theologica et philosophica

3. Viertel 15. Jh. Domstift Basel

Besomi, Codici Petrarcheschi 377f. Nr.3; *L. Gualdo Rosa, Censimento dei codici dell'epistolario di Leonardo Bruni* VI, Roma 1973, S.227 Nr. 191.

1r "Vbi caritas et amor deus ibi est. Congregauit nos in vnum christi amor ... - ... Gaudium quod est immensum atque probum secula per infinita seculorum amen." - Principium sermonis de caritate. "Epistolas Ieronimianas impressit quidam arcium amator existimans se laborem pluribus ... - ... illic inuenient venditorem." - De venditione editionis epistularum Hieronymi impressae, s.d.; ergibt keinen direkten Anhaltspunkt, welche Ausgabe gemeint sei.

Ass. in press.

1v leer.

2r-143r Engelbertus abbas Admontensis OSB, speculum moralium virtutum

(2r-140r) ">Incipit epistola siue prologus super sequens opus quod intitatur speculum virtutum< Excellentibus et gloriosis principibus dominis suis Alberto et Ottoni illustribus ducibus Iunioribus austrie et Stirie Engelbertus ... abbas monasterij Admontensis ... Cum publica et solemnifama teste certius cognouissem ... - ... finem humane felicitatis. Sit ergo laus precipua et graciaram actio foli deo Amen. >Finito libro sit laus et gloria christo<".

(140r-143r) "Presens liber qui intitatur speculum virtutum habet xij partes ... - ... uel mali uel mediocres." - Index capitulorum. - Drucke hier nicht vorhanden; bei G.B. Fowler, Additional notes on manuscripts of Engelbert of Admont, in: RTAM 28, 1961, 269-282 nicht genannt.

143v-144v De duplici littera et aliis irregularitatibus in dictionibus sacrae scripturae occurrentibus

"Incipit de cautelis notandis ne quis incaute libros sacre scripture seu alios estimet incorrectos quoniam littera potest esse duplex in multis dictionibus ... - ... Et sic de multis inuenies duplicem litteram que magis est toleranda quam dampnanda."

145r-149r Leonardus Aretinus, vita Aristotelis

">Leonardi aretini viri eloquentissimi ad reuerendissimum sancte

crucis Cardinalem in aristotelis vitam prefacio feliciter incipit
Quanta nobis aristoteles philosophus atque adeo generi humano beneficia contulerit ... - ... optimi atque probatissimi."

- Ch. H. Lohr, Medieval latin Aristotle commentaries, in: Traditio 27, 1971, 319f. Nr.3.

149r-v Leonardus Aretinus, epistula ad Poggium data de eo an Aristoteles Socratis discipulus fuerit

"Leonardus aretinus S. dicit poggio. Nichil opinor me iuissent commentaria illa tua de bibliothecis germanorum ... - ... exemplum scribendi prebet. >finis<". - Druck: Epistulae ed. L.Mehus 2, Florenz 1741, 41f. Nr.613.

149v-150r Poggius, epistula ad Antonium Beccadelli Panormitanum data 1426 Apr.3

">Poggius flor. pl. S. dicit antonio panormite Siculo< Iohannes Lamola adolescens ut percepi ... - ... Rome 3° Non. aprilis manu festina." - Druck: Epistolae ed. Th. de Tonellis 1, Florenz 1832, 177f. Nr.2,40.

150v-152v Quaestiones et notae in Aristotelis physica

">phisicorum< Toti philosophie preponitur presens liber phisicorum ... - ... et sic homo potest prolongare uel abbreviare peryodum propter causam particularem etc."

153r-165v Iohannes Gerson, de modo orandi, de valore orationis et de attentione

">Incipit tractatus venerabilis doctoris magistri Iohannis Gerson cancellarij parisiensis de oracione et suo valore continuacione et intencionem sub pluribus consideracionibus traditus et conscriptus sub Constanciensi concilio generali sancte ecclesie anno domini M^o cccc xvi. Incipit prima pars ...< Oportet semper orare ... (Luc.18,1). Scripsit Tullius accuratissime commentarium ... - ... qui de moribus iudicat etc. >Explicit tractatus domini Io. Gerson de oracione<". - Druck: Oeuvres complètes ed. P.Glorieux 2, Paris 1960, 169-191 Nr.37f.

166r-182r Iohannes Gerson, opusculum tripartitum de praeceptis decalogi, de confessione et de arte moriendi

(166r-176v) ">Incipit tractatus magistri Io. Gerson Cancellarij

parisiensis de preceptis de confessione et sciencia mortis< CRistiani-
tati Suus qualiscumque zelator ... salubre duxi sequens opusculum
tripertitum ... - ... deus vnus essentialiter et personaliter trinus
qui est benedictus in secula seculorum amen."

(176v-180r) ">Sequitur alius tractatus eiusdem doctoris Gerson de
confessione et confessoribus< Quisquis a morte peccati ad salutem ...
- ... tucius dimittuntur."

(180r-182r) "Si veraces fidelesque amici cuiuspian egroti ... - ... sicut
in domo dei parisius laudabiliter obseruatur. et sic est finis."

- Druck: Opera ed. E. du Pin 1, Antwerpen 1706, 427-450; Oeuvres com-
plètes ed P.Glorieux 2, Paris 1960, 74f. Nr.18 (Epistula; den Text
gibt Glorieux französisch, s. ebd. Bd.1, 42 oben u. Bd.7, XIII zu
Nr.312).

182r-186v Iohannes Gerson, de arte audiendi confessiones

">Incipit tractatus magistri Io. Gerson Cancellarij parisiensis de arte
audiendi confessiones< Etsi virtus quam assuefactio gignit ...

- ... erudietur atque proficiet etc." - Druck: Oeuvres complètes
ed. P.Glorieux 8, Paris 1971, 10-17 Nr.401.

186v-188v Iohannes Gerson, de remediis contra recidivum peccati, cum additamento

(186v-188v) ">Tractatus de remedijs contra recidivum peccandi a con-
fessoribus dandis< Habet hoc proprium ars quolibet ut faciliori com-
pendio ... - ... que omne desiderium superant sequamur amen." - Druck:
Oeuvres complètes ed. P.Glorieux 8, Paris 1971, 67-75 Nr.406f.

(188v) "preterea ille circumstancie que habentur ... - ... mora sciencia
etas etc."

189r-204v Petrus de Alliaco, meditationes super septem psalmos
paenitentiales

">Prefacio super septem psalmos penitenciales a domino petro de ayli-
aco episcopo Cameracensi< Vera penitencia velut scala quedam est ...
- ... perhenniterque regnare tu misericorditer prestare digneris qui
viuis et regnas in secula seculorum amen. >Explicit liber de septem
gradibus scale penitencie continens meditationes deuotas super septem
psalmos penitenciales a domino petro de ayliaco Cameracensi episcopo
editus<". - Stegmüller, Rep.bibl.4, 226f. Nr.6408 (diese Hs. genannt).

205r-207r Petrus de Alliaco, devota meditatio super ps.30,1-6

">Incipit deuota meditatio super psalmo In te domine speravi< Terret me domine deus meus terret me vita mea terret et mors mea ... - ... feliciter tecum viuam quod tu prestare digneris qui uiuis et regnas in secula seculorum amen." - Stegmüller, Rep.bibl.4, 227 Nr.6409 (diese Hs. genannt).

207v-208v Petrus de Alliaco, devota meditatio super 'Ave Maria'

">Incipit deuota meditatio super aue maria< Cogitanti mihi o sanctissima virgo mater maria ... - ... me impetres fieri consortem. quod ipse prestare dignetur ... amen. >Explicit deuota meditatio super aue maria a domino petro Cardinali episcopo Cameracensi sedis apostolice legato composite qui omnibus pro pace ecclesie orantibus et dicentibus orationem predictam xl dies indulgenciarum concessit. datum Basilee<". - Stegmüller, Rep.bibl.4, 230 Nr.6412 (diese Hs. genannt).

209r-212r Petrus de Alliaco, devota meditatio super ps.42

">Deuota meditatio super psalmo Iudica me deus et discerne etc.< Summe sacerdos tu benignissime christe ihesu qui in ara crucis ... - ... videre lumen vultus tui [vbi] cum patre et spiritu sancto uiuis et regnas deus in secula seculorum amen. >Explicit deuota meditatio super psalmo Iudica me deus a domino petro Cardinali Cameracensi apostolice sedis legato. Dictus dominus legatus omnibus sacerdotibus deuote orantibus pro pace ecclesie et ante missam dicentibus orationem predictam centum dies indulgenciarum concessit<". - Stegmüller, Rep.bibl.4, 228 Nr.6409,2 (diese Hs. genannt).

212r-219r Petrus de Alliaco, sermo de trinitate, cum constitutione

Benedicti XIII antipapae de eadem re

(²¹²121r-218r) ">Sequitur sermo eiusdem de sancta trinitate super verbis apostoli Communicacio sancti spiritus sit semper cum omnibus nobis amen< (²¹²121v) Magnus christianorum theologus celestis ille secretarius ... - ... et finaliter per gloriam quod concedere dignetur sancta trinitas ... amen. >Explicit sermo de trinitate factus Ianue coram domino papa benedicto per dominum p. episcopum cameracensem anno domini 1245 (sic) occasione cuius sermonis sequens constitucio facta est<". - Druck: Tractatus et sermones, Strassburg 1490 (Hain 848), y5^{va} - z2^{vb}.

(218v-219r) "Benedictus ... Rerum omnium creatricem beatissimam trinitatem ... - ... anno xj^o". - Benedictus XIII antipapa, constitutio de trinitate, Venua 1405 Juli 1; Druck: a.O. z2^{vb} - z3^{rb}.

219r-225v Petrus de Alliaco, sermo synodalis super Luc.10,1
 "Sermo synodalis super euangelium luce Designauit dominus et alios lxxij^{os} etc. < Lectionem sacri euangelij secundum lucam quam modo cum legeretur audistis ... - ... et ydoneos operarios efficiat quod ipse prestare dignetur qui sine fine ... amen. >petrus episcopus Cameracensis in synodo<". - Druck: a.O. B5^{vb} - C3^{ra}.

225v-244r Petrus de Alliaco, sermones tres

(225v-233v) ">Sermo de aduentu domini< Scitote quoniam prope est regnum dei (Luc.21,31). Sicut ex sacrorum eloquiorum et sanctorum patrum traditione docemur quatuor christi aduentus ... - ... prope est regnum dei, Cuius regni nos participes efficiat ... Amen." - Druck: a.O. t2^{ra} - t6^{va}.

(234r-238r) ">Sermo de beato dominico< Non potest ciuitas abscondi ... (Matth.5,14). Reuerendi patres ac prestantissimi domini, ego sensu puer intellectu pauper ... - ... et beatitudinem interminabilem mereamur, quod ille concedere dignetur ... amen." - Druck: a.O. C3^{ra} - C5^{ra}.

(238r-244r) ">Sequitur sermo de beato francisco confessore< Quicumque hanc regulam secuti fuerint ... (Gal.6,16). Verba hec, reuerendi patres et in christo fratres carissimi, verba sunt apostoli pauli ... - ... finaliter consequamur hic per gratiam ... amen. >Explicit sermo de beato francisco factus in vniuersitate parisiensi per magistrum petrum de ayliaco anno domini M^o [ccc] xxxij^o. In tribus premissis sermonibus multa scripta sunt de vltimo tempore aduentus antichristi de fine mundi de signis futuri iudicij de persecucionibus ecclesie et specialiter de magno scismate ecclesie Romane<". - Druck: a.O. C5^{ra} - C7^{vb}.

244v-246v Franciscus Petrarca, septem psalmi paenitentiales

">Sequuntur septem psalmi penitenciales a francisco petrarcha poeta laureato compositi< Heu michi misero qui aduersus me iratum constitui ... - ... ne corruam sub extremis. Gloria patri et filio etc. >Expliciunt psalmi septem penitenciales domini francisci petrarche poete laureati<". - Druck: ed. H. Cochin, Paris 1929, 36-80.

hinterer Spiegel "Liber erudicionis principum. Item albertus de viribus anime. Trinarium boneventure. Item quidam tractatus de quattuor virtutibus cardinalibus. Item de corpore rei publice" (Conspectus eines anderen Bandes?).

Papier; 22,5 . 15,5; 246 Bl.

Schriftraum 14,5-15 . 9,5; 35-40 Zeilen; Hybrida currens, 3. Viertel 15. Jh.; rubriziert.

Einband 15. Jh., gelbliches Leder mit Streicheisenlinien; Ecken mit Winkeln aus Messingblech beschlagen (die hinteren fehlend); eine Schliesse fehlt; ehemals Catenatus (Spuren am hinteren D. oben); auf dem vorderen D. altes Titelschild abgefallen.

Aus dem Basler Domstift, als Geschenk des Bischofs Johannes von Venningen: Titelschild mit Eintrag und Signatur fehlt, aber Einband und Schreiber für dies Provenienz typisch.